

Evaluation of the Effect of Biochar on Improvement of Growth and Biochemical Characteristics of Kapi Pepper (*Capsicum annuum* L.) Fruit

M. M. Yazdi¹ and E. Danaee*

Abstract

Nowadays, the use of agricultural waste is very important for the production of agricultural products. Biochar application as a soil conditioner reduces chemical fertilizer requirements, preserves soil moisture and improves the growth and quality of horticultural products. To investigate the effect of biochar in the planting bed of capsicum (*Capsicum annuum* L.), an experiment was carried out as a completely randomized statistical design in 3 repetitions in 2022 in a commercial greenhouse located in Garmsar City. The treatments included wheat stubble biochar in proportions of zero, 10, 20, 40 and 60 g kg⁻¹ soil. The results showed that the treatments had a significant effect on the assessed traits in the biochar treatment of 40 g kg⁻¹ soil, so that the highest fresh and dry fruit weight, cell membrane stability index, fruit length, and number of fruits per plant were obtained. Also, in this treatment, the highest amount of titratable acidity, vitamin C, anthocyanin and peroxidase enzymes activity were obtained. Moreover, the highest amount of dissolved solids, pH and total chlorophyll content was obtained in the biochar treatment of 60 g kg⁻¹ soil, while having the lowest amount in all evaluated attributes of the control. According to the obtained results, using biochar at the rate of 40 g kg⁻¹ soil improve the morphological and biochemical characteristics of *Capsicum annuum* L.

Keywords: Anthocyanin, Biochemical, Enzyme activity, Soluble solids, Vitamin C.

Background and Objectives: Kapi pepper with the scientific name *Capsicum annuum* L. is a good source of antioxidant compounds and is rich in vitamin C, carotenoids, phenolic compounds and potassium (1). Today, the use of biochar as a soil conditioner has attracted the attention of researchers. Biochar is enriched with carbon that absorbs nutrients and provides them to the plant in times of need. As a result, the need for fertilizer and the cost of fertilization are reduced. These elements remain in the soil for a long time and also maintain and provide moisture for the plant, improving fruit growth and quality (2). Therefore, this research was conducted to investigate the effect of biochar on the growth, physiological and biochemical characteristics of Kapi pepper.

Methods: This experiment was conducted as a completely randomized statistical design in 3 replications in 2022 in a commercial greenhouse located in Garmsar City. The treatments included wheat stubble biochar in proportions of Zero, 10, 20, 40, and 60 g kg⁻¹ soil. To do the experiment, first, the seeds of the Kapi pepper

1- Department of Horticultural Sciences, Garmsar Branch, Islamic Azad University, Garmsar, Iran

* Corresponding author, Email: dr.edanaee@yahoo.com

were planted in a planting tray containing a peat moss bed. After one month of transplanting, they were transferred to pots containing different treatment ratios. Sampling was done three months after transplanting to evaluate the traits of fresh and dry weight of fruit, fruit length and number of fruits per plant, cell membrane stability index, soluble solids, titratable acidity, pH, vitamin C, anthocyanin and total chlorophyll content. Moreover, the activity of peroxidase, catalase and superoxide dismutase enzymes was assessed.

Results: According to the results, the treatments had a significant effect on the evaluated traits so that the highest fresh and dry weight of the fruit (12.56-57.43 g), cell membrane stability index (85.39%), fruit length (12.56 cm), number of fruits per plant (29.50), titratable acidity (1.13%), vitamin C (102.61 mg 100 g⁻¹ FW) and anthocyanin (9.94 mg g⁻¹ FW) were obtained in the biochar treatment of 40 g kg⁻¹ soil. Furthermore, the activity of peroxidase, catalase and superoxide dismutase enzymes (4.25- 5.98- 4.25 U enzyme g⁻¹ FW) increased in this treatment. The highest amount of soluble solids (4.95 degrees Brix), pH (4.98) and total chlorophyll content (4.43 mg g⁻¹ FW) was obtained in the biochar treatment of 60 g kg⁻¹ soil, while control was the lowest in all evaluated traits.

Conclusion: According to the results, the application of biochar had a positive effect on the growth and biochemical characteristics of Kapi pepper. Therefore, the use of biochar especially at the rate of 40 g kg⁻¹ soil improve the growth and physicochemical characteristics of Kapi pepper (*Capsicum annuum* L.).

References:

1. Olatunji, TL., Afolayan, AJ., 2018. The suitability of chili pepper (*Capsicum annuum* L.) for alleviating human micronutrient dietary deficiencies: A review. Food Sci. Nutr. 6, 2239–2251. <https://doi.org/10.1002/fsn3.790>.
2. Bakhshipour, F., Mumivand, H., Sedaghati, E., Ehteshamnia, A., 2022. Effects of biochar and *arbuscular mycorrhizal* on biomass and some nutrients of two parsley varieties. Iranian J. Hortic. Sci. 52(4), 1027–1041. <https://doi.org/10.22059/ijhs.2020.300237.1790> (In Persian with English abstract).

ارزیابی اثر بیوچار بر بهبود ویژگی‌های رشدی و بیوشیمیایی میوه فلفل کاپی (*Capsicum annuum* L.)

محمد مهدی یزدی^۱ و الهام دانائی*

چکیده

امروزه استفاده از ضایعات کشاورزی در جهت تولید محصولات کشاورزی اهمیت بالایی دارد. کاربرد بیوچار به عنوان اصلاح کننده خاک، نیاز به کودهای شیمیایی را کاهش داده، موجب حفظ رطوبت خاک و بهبود رشد و کیفیت محصولات باغبانی می‌گردد. به منظور بررسی تأثیر بیوچار در بستر کاشت فلفل کاپی (*Capsicum annuum* L.) آزمایشی به صورت طرح آماری کاملاً تصادفی در ۳ تکرار در سال ۱۴۰۱ در گلخانه تجاری واقع در شهر گرمسار اجرا شد. تیمارها شامل بیوچار کلش گندم به نسبت‌های صفر، ۱۰، ۲۰، ۴۰ و ۶۰ گرم در کیلوگرم خاک بود. نتایج نشان داد، تیمارها تأثیر معنی‌داری بر صفات مورد ارزیابی داشتند، به طوری که در تیمار بیوچار ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک بیشترین وزن تر و خشک میوه، شاخص ثبات غشاء سلول، طول میوه، تعداد میوه در بوته به دست آمد. همچنین در این تیمار بیشترین میزان اسیدیته قابل تیتراسیون و ویتامین ث، آنتوسیانین و فعالیت آنزیم‌های پراکسیداز، کاتالاز و سوپر اکسید دیسموتاز مشاهده شد. بیشترین میزان مواد جامد محلول، pH و محتوای کلروفیل کل در تیمار بیوچار ۶۰ گرم در کیلوگرم خاک به دست آمد، در حالی که در تمامی صفات مورد ارزیابی شاهد کمترین بود. با توجه به نتایج به دست آمده، مصرف بیوچار خصوصاً به میزان ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک ویژگی‌های رشدی و بیوشیمیایی میوه فلفل کاپی (*Capsicum annuum* L.) را بهبود بخشید.

واژه‌های کلیدی: آنتوسیانین، بیوشیمیایی، فعالیت آنزیم، مواد جامد محلول، ویتامین ث.

مقدمه

دارای بهترین طعم و کالری کمی هستند و منبع خوبی از فیبر غذایی و مواد معدنی مانند منگنز، پتاسیم، منیزیم، آهن و فسفر، ویتامین K و ویتامین‌های گروه B است. همچنین دارای بیشترین محتوای آنتی‌اکسیدان‌ها و ویتامین A به شکل کاروتنوئیدهای رنگی است که در تأمین مواد مغذی روزانه انسان نقش مؤثری دارد و به عنوان آنتی‌اکسیدان دارای خواص

فلفل (*Capsicum annuum* L.) یکی از مهم‌ترین گیاهان خانواده بادمجانیان (Solanaceae) است که به دلیل طعم، رنگ و ارزش غذایی در باغبانی دارای اهمیت بالایی می‌باشد. یکی از گونه‌های آن فلفل کاپی است که شباهت زیادی به فلفل دلمه‌ای دارد اما طعم آن شیرین‌تر است. فلفل کاپی رسیده، به ویژه انواع قرمز آن،

۱- گروه علوم باغبانی، واحد گرمسار، دانشگاه آزاد اسلامی، گرمسار، ایران

* مسئول مکاتبات، پست الکترونیکی: dr.edanaee@yahoo.com

ضد ویروس، میکروب و سرطان است (Olatunji and Afolayan, 2018).

افزایش روزافزون ضایعات در زمینه‌های مختلف کشاورزی و صنعتی و دفع و تخلیه نامناسب این ضایعات در محیط باعث ایجاد اثرات نامطلوبی برای محیط زیست می‌گردد، در حالی که استفاده مناسب و کاربردی از آنها می‌تواند آثار مثبتی بر محیط زیست داشته باشد (Khadem et al., 2017). استفاده از مواد آلی نظیر بیوجار یکی از روش‌های مناسب در جهت کاهش آلودگی محیط زیست و بهبود خاک است. بیوجار یک ترکیب آلی سیاه غنی از کربن است که در شرایط اکسیژن محدود از گرماکافت ضایعات آلی گیاهی و حیوانی تولید می‌شود (Beiranvandi et al., 2020). این ضایعات می‌تواند از بقایای محصولات کشاورزی مانند کاه گندم، ذرت، سبوس برنج و تفاله نیشکر تهیه شود (Koushki et al., 2021). بیوجار به دلیل ساختار متخلخل سبب بهبود خصوصیات فیزیکی و شیمیایی خاک می‌گردد و ظرفیت نگهداری آب و مواد غذایی، تبادل کاتیونی، جذب فلزات سنگین و تحریک فعالیت ریز جانداران خاک مانند قارچ میکوریزا را افزایش می‌دهد (Bakhsipour et al., 2022). همچنین کاربرد بیوجار در بستر کاشت موجب می‌شود تا با جذب مواد مغذی، این ترکیبات را در زمان مورد نیاز در اختیار گیاهان قرار دهد. در نتیجه عناصر در مدت طولانی‌تری در خاک باقی می‌ماند و نیاز به مصرف کود و هزینه کوددهی را کاهش می‌دهد (Yaghoby et al., 2014). از سویی دیگر بیوجار با افزایش میزان ترسب کربن در خاک و کاهش گازهای گلخانه‌ای، تأثیر مثبتی بر رشد و عملکرد گیاه دارد (Bakhsipour et al., 2022). در پژوهشی گزارش شده است که کاربرد ۵۰۰ گرم بیوجار وزن تر و خشک اندام هوایی، تعداد و وزن میوه، عملکرد کل و کارایی مصرف آب را در گیاه بادمجان (*Solanum melongena* L.) افزایش داد (Ebrahimi et al., 2021). همچنین در گیاه مریم‌گلی (*Salvia officinalis* L.) نیز کاربرد ۲۰ تن در هکتار بیوجار به‌طور معنی‌داری شاخص سبزیگی، وزن خشک ریشه و اندام هوایی را در شرایط تنش

خشکی افزایش داد، در حالی که نشت یونی و فنل کل را کاهش داد (Ghias et al., 2022). به علاوه کاربرد بیوجار، نیز میزان قند، پروتئین محلول و مواد جامد محلول در میوه ازدها (*Hylocereus polyrhizus*) را افزایش داد (Chen et al., 2022). در پژوهشی دیگر کاربرد بیوجار به میزان ۱۰ درصد وزن کل محیط کشت گوجه فرنگی (*Solanum lycopersicum* L.) موجب افزایش وزن خشک ساقه و قطر ساقه گردید (Ardakani and Sharifi, 2017). در گیاه کاهو (*Lactuca sativa* L. cv Syaho) نیز کاربرد بیوجار به میزان ۵ گرم در کیلوگرم خاک، سطح برگ، ارتفاع، وزن تر و خشک اندام هوایی و ریشه را افزایش داد (Valizadeh ghale beig et al., 2021). کاه و کلش گندم به دلیل قابلیت تجدیدپذیری سالانه و فراوانی بالا ماده اولیه مناسبی برای تولید بیوجار است. با توجه به ارزش غذایی فلفل کاپی و اهمیت بیوجار به‌عنوان اصلاح‌کننده خاک و همچنین نقش آن در مدیریت ضایعات کشاورزی، این پژوهش با هدف بررسی اثر بیوجار تهیه شده از کلش گندم بر رشد و خصوصیات بیوشیمیایی میوه فلفل کاپی (*Capsicum annuum* L.) انجام شد.

مواد و روش‌ها

به‌منظور ارزیابی اثر بیوجار بر ویژگی‌های رشدی و بیوشیمیایی میوه فلفل کاپی (*Capsicum annuum* L.) آزمایشی به‌صورت طرح آماری کاملاً تصادفی با سه تکرار در سال ۱۴۰۱ در گلخانه‌ای تجاری واقع در شهر گرمسار انجام شد. میانگین دمای روز و شب در گلخانه در طول دوره رشدی گیاه ۲۵-۲۰ درجه سانتی‌گراد، نور طبیعی و رطوبت نسبی حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد بود. در ابتدا بذور F₁ فلفل کاپی قرمز تهیه شده از شرکت زولا، کشور هلند، در سینی کاشت حاوی بستر پیت ماس کشت شد و پس از یک ماه نشاءها به گلدان‌های (ارتفاع ۵۵ سانتی‌متر و قطر دهانه ۴۵ سانتی‌متر) حاوی بیوجار کلش گندم به نسبت‌های صفر، ۱۰، ۲۰، ۴۰ و ۶۰ گرم در کیلوگرم خاک، منتقل شد و در داخل هر گلدان یک نشاء کشت شد. برای تهیه بیوجار ابتدا کاه

جدول ۱. خصوصیات فیزیکی و شیمیایی خاک مورد استفاده

Table 1. Physicochemical characteristics of research soil

بافت Soil Texture	رس Clay (%)	سیلت Silt (%)	شن Sand (%)	EC (dS/m)	pH	Nitrogen (%)	Potassium (ppm)	Phosphorus (ppm)	Organic Carbon (%)
Sandy clay loam	20.6	25.4	54	1.2	7.3	0.52	110	43.5	0.60

جدول ۲. خصوصیات بیوچار

Table 2. characteristics of Biochar

هدایت الکتریکی EC(dS/m)	pH	نیتروژن Nitrogen (%)	پتاسیم Potassium (%)	فسفر Phosphorus (%)	کربن آلی Organic Carbon (%)
8.1	7.5	0.62	0.25	0.18	64.20

دقیقه در دمای ۱۲۰ درجه سانتی‌گراد جهت محاسبه EC₂ قرار گرفتند و درصد شاخص ثبات غشاء سلول از رابطه (۱)، محاسبه شد (Cheheltanan et al., 2022).

مواد جامد محلول: اندازه‌گیری مواد جامد محلول توسط دستگاه رفکتومتر (RA-620/RA-600, KEM ژاپن) اندازه‌گیری و برحسب بریکس بیان شد (Seyedabadi et al., 2022).

اسیدیته قابل تیتراسیون: اندازه‌گیری اسیدیته قابل تیتراسیون از طریق تیتراسیون با سود ۰/۱ نرمال، اندازه‌گیری و نتایج برحسب درصد اسید سیتریک نوشته شد (Noorbakhsh and Danaee, 2021).

میزان pH: آزمون pH عصاره میوه با استفاده از دستگاه pH متر (مدل METROHM-632 سوئیس) در دمای ۲۰ درجه سانتی‌گراد انجام شد (Ahmadiyan et al., 2023).

ویتامین ث: سنجش ویتامین ث به روش تیتراسیون و با استفاده از معرف ۲، ۶ دی‌کلروفنل ایندوفنل اندازه‌گیری و به صورت میلی‌گرم بر ۱۰۰ گرم وزن تر میوه بیان شد (Soroori et al., 2021).

آنتوسیانین: اندازه‌گیری آنتوسیانین میوه با استفاده از محلول استخراج متانول و کلریدریک اسید ۱ نرمال انجام شد. میزان

و کلش بسته‌بندی شده و سپس در دمای ۳۰۰ درجه سانتی‌گراد و در شرایط بدون اکسیژن حرارت داده شد. زیرا در دمای کم‌تر از ۳۰۰ درجه سانتی‌گراد همه کاه و کلش به بیوچار تبدیل نمی‌شود (Lua et al., 2004). ضمناً خصوصیات فیزیکی و شیمیایی خاک مورد استفاده و بیوچار در جداول (۱) و (۲) ذکر شده است. آبیاری نیز هر دو روز یکبار به میزان ۷۰۰ میلی‌لیتر برای هر گلدان انجام شد و پس از سه ماه از انتقال نشاء، نمونه‌برداری میوه جهت ارزیابی برخی صفات انجام شد.

ویژگی‌های مورفولوژیک مورد بررسی

وزن تر میوه بلافاصله پس از نمونه‌برداری و وزن خشک میوه پس قرارگیری به مدت ۲۴ ساعت در آون ۷۵ درجه سانتی‌گراد توسط ترازوی دیجیتال با دقت صدم گرم توزین شد، طول میوه نیز با استفاده از کولیس دیجیتال (مدل Mitutoyo ساخت ژاپن) برحسب سانتی‌متر اندازه‌گیری شد و تعداد میوه در هر بوته از طریق شمارش ثبت گردید (Javadimoghadam et al., 2015).

خصوصیات فیزیولوژیک و بیوشیمیایی میوه

شاخص ثبات غشاء سلول: جهت تعیین شاخص ثبات غشاء سلول با استفاده از EC متر میزان EC₁ (هدایت الکتریکی) اندازه‌گیری شد و سپس نمونه‌ها در داخل اتوکلاو به مدت ۲۰

نتایج و بحث

وزن تر و خشک میوه، طول و تعداد میوه: نتایج این پژوهش نشان داد، کاربرد بیوچار در بستر کاشت فلفل کابی تأثیر معنی‌داری در سطح احتمال ۱ درصد بر وزن تر و خشک میوه و در سطح احتمال ۵ درصد بر طول میوه و تعداد میوه در بوته نشان داد (جدول ۳).

بیش‌ترین مقدار وزن تر و خشک میوه به ترتیب با ۵۷/۴۳ و ۱۲/۵۶ گرم در تیمار بیوچار ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک مشاهده شد و کم‌ترین مقدار وزن تر و خشک میوه به ترتیب با ۴۲/۶۲ و ۹/۷۵ گرم مربوط به تیمار شاهد بود. بیش‌ترین طول میوه (۱۲/۵۶ سانتی‌متر) و کم‌ترین مقدار آن (۱۰/۶۳ سانتی‌متر) در تیمارهای ۴۰ گرم بیوچار در کیلوگرم خاک و شاهد به دست آمد. همچنین بیش‌ترین تعداد میوه در بوته (۲۹/۵۰ عدد) در تیمار بیوچار ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک و کم‌ترین مقدار آن (۲۴/۳۳) مربوط به شاهد بود (جدول ۴). کاربرد بیوچار موجب افزایش وزن تر و خشک میوه، طول میوه و تعداد میوه در بوته گردید که این افزایش تا سطح ۴۰ گرم در کیلوگرم بیوچار بود و در سطح بالاتر موجب کاهش صفات مورد ارزیابی گردید. کاربرد بیوچار ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک به ترتیب ۲۵/۷۸، ۲۲/۳۷، ۱۵/۳۷ و ۱۷/۵۳ درصد وزن تر و خشک میوه، طول میوه و تعداد میوه در بوته را نسبت به شاهد افزایش داد. احتمالاً بیوچار با داشتن جرم مخصوص کم، ظرفیت تبادل کاتیونی زیاد و تخلخل بالا تأثیر مثبتی بر افزایش دسترسی آب و مواد غذایی، فتوسنتز و بهبود رشد گیاه و ریشه دارد که موجب افزایش رشد، اندازه و تعداد میوه فلفل گردیده است. همچنین کاهش شاخص‌های رشدی میوه در سطح بالای بیوچار (۶۰ گرم در کیلوگرم) نیز می‌تواند مربوط به شوری ناشی از سطوح بالای بیوچار باشد (Pourmansour et al., 2019). اسماعیل میر و همکاران (۲۰۲۱) نیز افزایش وزن، قطر و طول میوه و عملکرد گیاه کارلا (*Momordica Charantia*) را با کاربرد بیوچار گندم

جذب عصاره با استفاده از اسپکتروفتومتر (UV Visible مدل Spectro Flex 6600) در طول‌موج های ۵۳۰ و ۶۵۷ نانومتر، خوانده شد و با استفاده از رابطه (۲) محاسبه و برحسب واحد میلی‌گرم در گرم وزن تر میوه، بیان شد (Meng and Wang, 2004).

$$(2) \text{ آنتوسیانین میوه} = A_{530\text{nm}} - A_{657\text{nm}}$$

در این فرمول A طول‌موج می‌باشد.

کلروفیل کل: استخراج کلروفیل کل میوه با استفاده از استون انجام شد و جذب نمونه‌ها توسط دستگاه اسپکتروفتومتر در طول‌موج ۶۶۳ نانومتر برای کلروفیل a و ۶۴۵ نانومتر برای کلروفیل b قرائت شدند و در نهایت میزان کلروفیل کل از طریق رابطه (۳) برحسب میکروگرم بر گرم وزن تر میوه محاسبه گردید (Ghoroori et al., 2023).

$$(3) \text{ Total Chl} = 20.2 (A_{645}) + 8.02 (A_{663}) \times V / (1000 \times W)$$

در این فرمول A طول‌موج، W وزن نمونه و V حجم نمونه می‌باشد.

فعالیت آنزیم‌های پراکسیداز، کاتالاز و سوپر اکسید دیسموتاز: جهت سنجش آنزیم‌های پراکسیداز و سوپر اکسید دیسموتاز عصاره میوه از روش شرح داده شده توسط خدابخش و دانائی (۲۰۲۲) و آنزیم کاتالاز از روش فلوکو و گیولتی (۲۰۰۷) استفاده شد و اعداد جذب به ترتیب در طول‌موج‌های ۵۳۰، ۵۶۰ و ۲۴۰ نانومتر با استفاده از دستگاه اسپکتروفتومتر خوانده شد، سپس برحسب واحد آنزیم بر گرم وزن تر میوه محاسبه شد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها

تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط نرم‌افزار آماری SPSS (نسخه ۲۳) و مقایسه میانگین داده‌ها با استفاده از آزمون چند دامنه‌ای دانکن در سطح احتمال ۱ و ۵ درصد صورت گرفت و برای رسم نمودار از نرم‌افزار Excel (نسخه ۱۶) استفاده شد.

جدول ۳. تجزیه واریانس اثر بیوجار بر صفات مورفولوژیک و بیوشیمیایی میوه فلفل کاپی (*Capsicum annuum L.*)

Table 3. Analysis of variance of effect different levels of biochar on the morphological and biochemical traits of Kapia Pepper (*Capsicum annuum L.*)

میانگین مربعات Means of Square														منبع تغییرات Source of variation	
پراکسیداز Peroxidase	سوپراکسید دیسموتاز Superoxide Dismutase	کاتالاز Catalase	کلروفیل کل Total chlorophyll	آنتوسیانین Anthocyanin	ویتامین ث Vitamin C	پی هایس pH	اسیدیته قابل تیتراسیون Titratable acidity	مواد جامد محلول Soluble solids	تعداد میوه در بوته Number of fruit per plant	طول میوه Fruit length	شاخص ثبات غشاء cell membranes stability index	وزن خشک میوه Dry weight of fruit	وزن تر میوه Fresh weight of fruit	درجه آزادی DF	
29.18**	16.125**	17.037**	13.157*	42.385**	317.042*	14.316*	4.527**	15.231**	51.218**	37.6**	163.218**	158.62**	216.1**	4	تیمار Treatment
0.185	0.185	0.219	0.102	0.238	0.562	0.098	0.012	0.137	0.85	0.38	0.73	0.52	0.63	-	اشتباه آزمایشی Error
11.27	11.27	10.49	9.86	10.12	11.25	10.86	10.69	10.35	8.43	10.23	11.65	11.21	9.45	-	ضریب تغییرات (درصد) CV(%)

** و * به ترتیب معنی داری در سطح ۱ و ۵ درصد

** and * indicate significance at 1% and 5% level, respectively.

جدول ۴. مقایسه میانگین اثر سطوح مختلف بیوچار بر صفات مورفولوژیک و بیوشیمیایی فلفل کاپی (*Capsicum annuum* L.)

Table 4. Comparison mean of effect different levels of biochar on the morphological and biochemical traits of Kapia Pepper (*Capsicum annuum* L.)

تیمار Treatment	سطح Level (g kg ⁻¹)	وزن تر میوه (گرم) Fresh weight of fruit (g)	وزن خشک میوه (گرم) Dry weight of fruit (g)	طول میوه (سانتی متر) Fruit length (cm)	تعداد میوه Number of fruit per plant	شاخص ثبات غشاء سلول (درصد) Cell membrane stability index (%)	مواد جامد محلول (بریکس) Soluble solids (brix)	اسیدیته قابل تیتر (درصد) Titratable acidity (%)	پی هاش pH
شاهد Control	0	42.62 ^e	9.75 ^e	10.63 ^d	24.33 ^d	65.32 ^e	3.86 ^e	0.84 ^e	4.19 ^d
بیوچار Biochar	10	45.39 ^d	10.54 ^d	11.45 ^c	25.50 ^{cd}	71.47 ^d	4.03 ^d	0.93 ^d	4.42 ^c
	20	50.17 ^c	11.47 ^c	12.08 ^b	26.67 ^c	77.91 ^c	4.32 ^c	0.99 ^c	4.51 ^c
	40	57.43 ^a	12.56 ^a	12.56 ^a	29.50 ^a	85.39 ^a	4.67 ^b	1.13 ^a	4.76 ^b
	60	52.68 ^b	11.89 ^b	12.31 ^b	28.33 ^b	81.46 ^b	4.95 ^a	1.08 ^b	4.98 ^a

حروف یکسان در هر ستون بیانگر عدم اختلاف معنی دار در سطح احتمال $P \leq 0.05$ است.

Means with common letters at level of 5% have no significant different

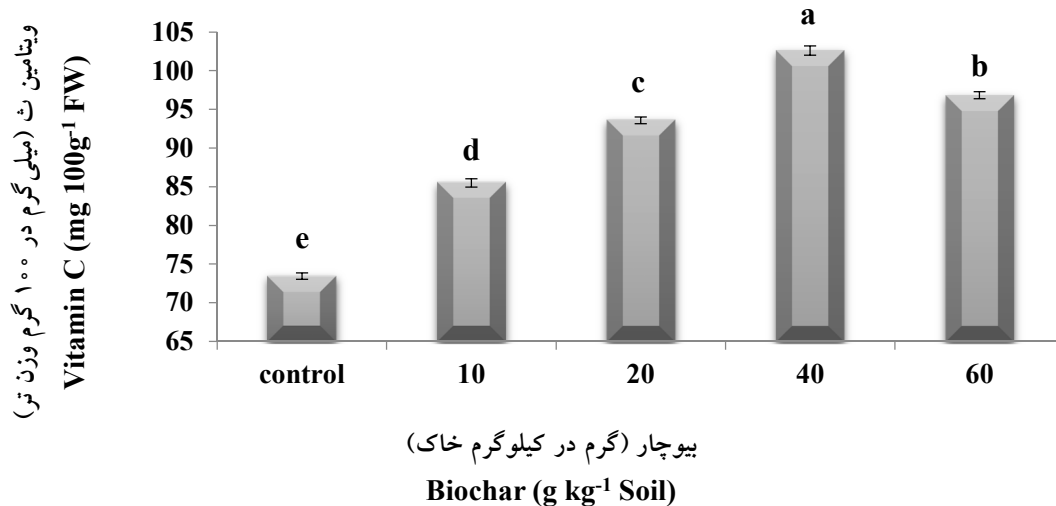
در شاهد مشاهده شد (جدول ۴). با توجه به نتایج مواد جامد محلول، اسیدیته قابل تیتراسیون و pH با کاربرد بیوچار افزایش یافت که می‌تواند مربوط به اثرات بیوچار در جذب نیترژن و فسفر باشد زیرا جذب بهتر مواد غذایی سبب بهبود پارامترهای فیزیولوژیکی و بیوشیمیایی مرتبط با رشد می‌گردد (Hosseinnejad mir et al., 2021). نتایج سیمیله و همکاران (۲۰۲۰)، نشان داد کاربرد بیوچار موجب افزایش مواد جامد محلول و اسیدیته در گوجه‌فرنگی گیلاسی (*Solanum lycopersicum* L.) گردید. همچنین کاربرد بیوچار، مواد جامد محلول، اسیدیته و pH را در میوه مرکبات افزایش داد (Zhang et al., 2021).

ویتامین ث: بر اساس نتایج به‌دست آمده، کاربرد بیوچار تأثیر معنی‌داری در سطح احتمال ۱ درصد بر میزان ویتامین ث میوه نشان داد (جدول ۳). بیش‌ترین میزان ویتامین ث میوه (۱۰۲/۶۱ میلی‌گرم در ۱۰۰ گرم وزن تر) در تیمار بیوچار ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک و کم‌ترین میزان آن (۷۳/۴۳ میلی‌گرم در ۱۰۰ گرم وزن تر) در شاهد بود. کاربرد بیوچار میزان ویتامین ث را ۲۸/۴۴ درصد نسبت به شاهد افزایش داد (شکل ۱). این امر را می‌توان به نقش بیوچار در بهبود فعالیت میکروارگانیسم‌های مفید خاک و افزایش دسترسی عناصر غذایی نسبت داد. هم‌چنین با افزایش عناصر کم‌مصرف به‌ویژه عنصر روی که در تولید اکسین نقش دارد موجب افزایش اسید آسکوربیک می‌گردد (Askari Sarcheshmeh et al., 2019). احتمال می‌رود افزایش ویتامین ث مربوط به افزایش میزان قند کل در میوه باشد که موجب افزایش انتقال مواد فتوسنتزی از برگ‌ها به سمت میوه می‌شود و در نهایت موجب افزایش آسکوربیک اسید در میوه می‌گردد (Hasanzade et al., 2017). نبئی و همکاران (۲۰۲۰) نیز اثر مثبت بیوچار را بر افزایش ویتامین ث گوجه‌فرنگی (*Solanum lycopersicum* Mill cv. Izmir) گزارش نمودند.

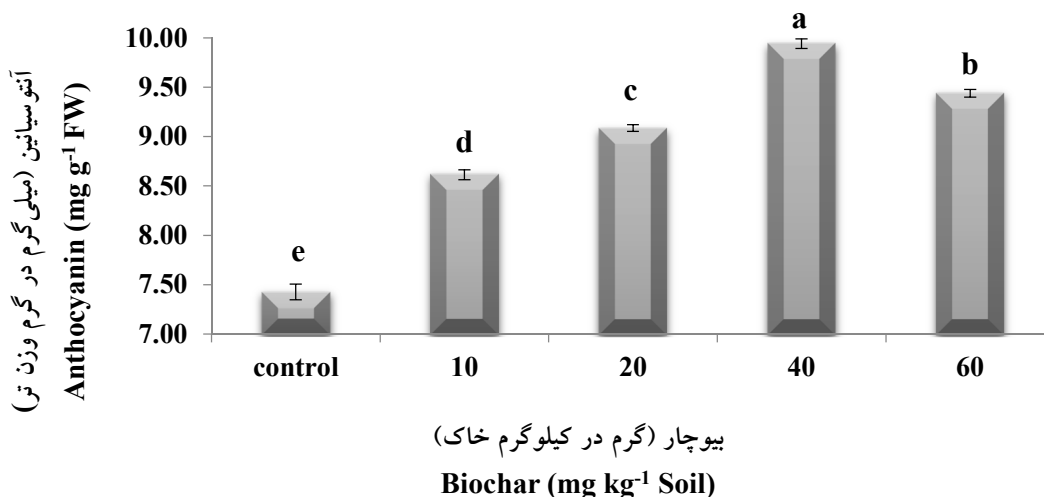
گزارش کردند. همچنین در گیاه بادمجان (*Solanum melongena* L.) نیز کاربرد بیوچار وزن میوه و تعداد میوه را افزایش داد (Ebrahimi et al., 2021).

شاخص ثبات غشاء سلول: نتایج نشان داد، کاربرد بیوچار شاخص ثبات غشاء سلول را به‌طور معنی‌داری (۱ درصد) افزایش داد (جدول ۳). بیش‌ترین شاخص ثبات غشاء سلول (۸۵/۳۹ درصد) در تیمار بیوچار ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک و کم‌ترین مقدار آن (۶۵/۲۲ درصد) در شاهد مشاهده شد (جدول ۴). افزایش شاخص ثبات غشاء سلول می‌تواند به این دلیل باشد که بیوچار با تأثیرات مثبتی که بر افزایش پایداری غشاء پلاسمایی، بهبود محتوای نسبی آب و ظرفیت نگهداری آب دارد موجب کاهش تنش اکسیداتیو، نسبت لکترولیت و پراکسیداسیون لیپیدهای غشاء می‌شود که در نتیجه شاخص ثبات غشاء سلول را افزایش می‌دهد (Hafez et al., 2020). در گیاه گل‌گاوزبان (*Borago officinalis* L.) نیز مصرف بیوچار شاخص ثبات غشاء سلول را افزایش داد (Taghizadhtabari et al., 2021). هم‌چنین غیث و همکاران (۲۰۲۲) نیز افزایش شاخص ثبات غشاء سلول را در گیاه مریم‌گلی (*Salvia officinalis* L.) در اثر کاربرد بیوچار گزارش نمودند.

مواد جامد محلول، اسیدیته قابل تیتراسیون و pH: یافته‌ها نشان داد، استفاده از بیوچار در بستر کاشت فلفل کاپی تأثیر معنی‌داری در سطح احتمال ۱ درصد بر مواد جامد محلول و اسیدیته قابل تیتر داشت در حالی که pH میوه در سطح احتمال ۵ درصد معنی‌دار شد (جدول ۳). به‌طوری‌که مواد جامد محلول در تیمار بیوچار ۶۰ گرم در کیلوگرم خاک با ۴/۹۵ درجه بریکس بیش‌ترین و شاهد با ۳/۸۶ درجه بریکس کم‌ترین میزان بود. هم‌چنین بیش‌ترین اسیدیته قابل تیتراسیون میوه در تیمار بیوچار ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک (۱۳/۱ درصد) و کم‌ترین در شاهد (۰/۸۴ درصد) بود. بیش‌ترین میزان pH آب میوه با ۴/۹۸ در تیمار بیوچار ۶۰ گرم در کیلوگرم خاک و کم‌ترین با ۴/۱۹

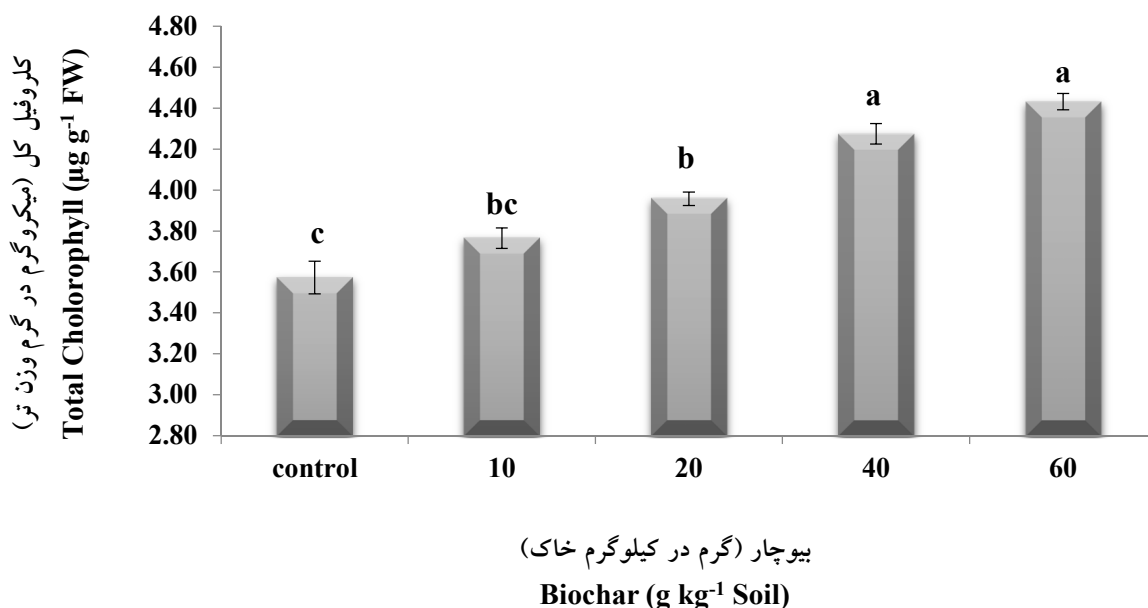
شکل ۱. تأثیر سطوح مختلف بیوچار بر میزان ویتامین ث فلفل کاپی (*Capsicum annuum* L.)
 Fig. 1. Effect of different level of biochar on vitamin C content of Kapia Pepper (*Capsicum annuum* L.)

شکل ۲. تأثیر سطوح مختلف بیوچار بر میزان آنتوسیانین فلفل کاپی (*Capsicum annuum* L.)
 Fig. 2. Effect of different level of biochar on anthocyanin content of Kapia Pepper (*Capsicum annuum* L.)

اطراف ریشه باشد (Rosli et al., 2023). در گیاه گل گاوزبان *Borago (officinalis* L.) نیز مصرف بیوچار میزان آنتوسیانین را افزایش داد (Taghizadehtabari et al., 2021). هم چنین یونیس و همکاران (۲۰۱۵) نیز افزایش میزان آنتوسیانین را در گیاه اسفناج (*Spinacia oleracea* L.) گزارش نمودند. **کلروفیل کل:** مقایسه میانگین داده‌ها نشان داد، کاربرد بیوچار تأثیر معنی‌داری در سطح احتمال ۵ درصد بر محتوای کلروفیل کل میوه داشت (جدول ۳). بیشترین محتوای کلروفیل کل

آنتوسیانین: همان‌طور که از شکل (۲) نمایان است، مصرف بیوچار تأثیر معنی‌داری در سطح احتمال ۱ درصد بر میزان آنتوسیانین میوه داشت (جدول ۳). بیشترین میزان آنتوسیانین با ۹/۹۴ میلی‌گرم در گرم وزن تر در تیمار بیوچار ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک و کم‌ترین با ۷/۴۲ میلی‌گرم در کیلوگرم خاک در کاربرد بیوچار میزان آنتوسیانین فلفل کاپی را افزایش داد که می‌تواند مربوط به نقش بیوچار در بهبود روابط آبی گیاه، افزایش محتوای نسبی آب و هوادهی بیش‌تر در محیط

شکل ۳. تأثیر سطوح مختلف بیوچار بر محتوای کلروفیل کل فلفل کاپی (*Capsicum annuum* L.)

Fig. 3. Effect of different level of biochar on total chlorophyll content of Kapia Pepper (*Capsicum annuum* L.)

با ۴/۴۳ میکروگرم در گرم وزن تر میوه در تیمار ۶۰ گرم در کیلوگرم خاک بود که تفاوت معنی داری با تیمار بیوچار ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک نداشت و کمترین محتوای کلروفیل کل نیز با ۳/۵۷ میکروگرم در گرم وزن تر میوه در شاهد به دست آمد (شکل ۳). کاربرد بیوچار ۱۹/۴۱ درصد محتوای کلروفیل کل را افزایش داد، مطالعات نشان داده است که کاربرد بیوچار از طریق جلوگیری از بازدارندگی نوری فتوسیستم II موجب افزایش فتوسنتز، تنفس نوری و تولید مواد هیدروکربنی می شود (Bakhshipour, 2020). هم چنین مصرف بیوچار تأثیر مثبتی در جذب عناصری نظیر منیزیم، نیتروژن و فسفر دارد. این عناصر نقش مهمی در تشکیل کلروفیل دارند. منیزیم جزء مهمی از رنگدانه کلروفیل a است و نیتروژن نیز به عنوان ترکیبات ساختاری رنگدانه های گیاهی فعالیت می کنند، در نتیجه افزایش جذب این عناصر توسط گیاه محتوای رنگدانه های گیاهی را افزایش می دهد (Ebrahimi et al., 2021). افزایش محتوای کلروفیل کل با کاربرد بیوچار در گیاه بادمجان (*Solanum melongena* L.) و کاهو قرمز (*Lactuca sativa* L.) گزارش شده است (Ebrahimi et al., 2021; Rosli et al., 2023).

فعالیت آنزیم های پراکسیداز، کاتالاز و سوپر اکسید دیسموتاز: بر اساس نتایج به دست آمده، کاربرد بیوچار به طور معنی دار (۱ درصد) فعالیت آنزیم های پراکسیداز، کاتالاز و سوپر اکسید دیسموتاز را افزایش داد (جدول ۳)، به طوری که بیشترین فعالیت آنزیم های پراکسیداز، کاتالاز و سوپر اکسید دیسموتاز به ترتیب با ۴/۲۵، ۵/۹۸ و ۴/۰۵ واحد آنزیم در گرم وزن تر مربوط به تیمار بیوچار ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک بود، در حالی که کمترین فعالیت آنزیم ها به ترتیب با ۳/۲۴، ۴/۶۵ و ۳/۱۰ واحد آنزیم در گرم وزن تر مربوط به شاهد بود (جدول ۳). در گیاهان مختلف، آنزیم های آنتی اکسیدانی نقش حفاظتی در گیاهان دارند و باعث افزایش مقاومت در آنها می شوند. استفاده از بیوچار موجب بهبود فعالیت آنزیم های آنتی اکسیدان و مهار رادیکال های آزاد اکسیژن می گردد. مطالعات نشان داده است که افزایش آنزیم سوپر اکسید دیسموتاز بازدارنده فعالیت های اکسیداسیون و احیا فتوسیستم II است، بنابراین

جدول ۵. مقایسه میانگین اثر سطوح مختلف بیوچار بر فعالیت آنزیمی فلفل کاپی (*Capsicum annuum* L.)

Table 5. Comparison mean of effect of different levels of biochar on the activity of Kapia Pepper (*Capsicum annuum* L.)

تیمار Treatment	سطح کاربرد Application Level (g kg ⁻¹)	پراکسیداز (واحد آنزیم در گرم وزن تر) Peroxidase (U enzyme g ⁻¹ FW)	کاتالاز (واحد آنزیم در گرم وزن تر) Catalase (U enzyme g ⁻¹ FW)	سوپر اکسید دیسموتاز (واحد آنزیم در گرم وزن تر) Superoxide dismutase (U enzyme g ⁻¹ FW)
شاهد Control	0	3.24 ^e	4.65 ^e	3.10 ^e
بیوچار Biochar	10	3.52 ^d	5.13 ^d	3.32 ^d
	20	3.86 ^c	5.46 ^c	3.66 ^c
	40	4.25 ^a	5.98 ^a	4.05 ^a
	60	4.07 ^b	5.72 ^b	3.87 ^b

حروف یکسان بیانگر عدم اختلاف معنی دار در سطح احتمال P≤0.05 است.

Means with common letters at level of 5% have no significant different

کلروفیل کل در تیمار بیوچار ۶۰ گرم در کیلوگرم خاک به دست آمد. به طور کلی از این پژوهش می توان نتیجه گرفت کاربرد بیوچار خصوصاً به میزان ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک به دلیل نقش بیوچار در بهبود ویژگی های فیزیکی خاک و جذب آب و عناصر غذایی بیش ترین تأثیر را بر بهبود رشد و کیفیت فلفل کاپی (*Capsicum annuum* L.) نشان داد.

تشکر و سپاسگزاری

در انجام این پژوهش، حمایت مالی خاصی از مؤسسات عمومی، صنعتی و غیرانتفاعی دریافت نشده است.

تضاد منافع

نویسندگان مقاله اذعان دارند هیچ گونه تضاد منافی با شخص، شرکت یا سازمانی برای این پژوهش ندارند.

با اثر بر زنجیره انتقال الکترون ها و تنظیم فعالیت آنزیم های محافظ نظیر پراکسیداز، کاتالاز و سوپر اکسید دیسموتاز بهبود می بخشد (Lyu et al., 2016). مطابق با نتایج پژوهش حاضر در گیاهچه اسپرس نیز کاربرد بیوچار فعالیت آنزیم کاتالاز و پراکسیداز را افزایش داد (Asghari et al., 2023).

نتیجه گیری کلی

نتایج به دست آمده نشان داد که کاربرد بیوچار ویژگی های رشدی و بیوشیمیایی فلفل کاپی را افزایش داد، به طوری که تیمار بیوچار ۴۰ گرم در کیلوگرم خاک سبب افزایش وزن تر و خشک میوه، درصد شاخص ثبات غشاء سلول، طول میوه، تعداد میوه در بوته را شد. همچنین این تیمار موجب افزایش میزان اسیدیته قابل تیتراسیون و ویتامین ث، محتوای آنتوسیانین و فعالیت آنزیم های پراکسیداز، کاتالاز و سوپر اکسید دیسموتاز گردید. بیش ترین میزان مواد جامد محلول، pH و محتوای

منابع مورد استفاده

- Ahmadiyan, H., BeigMohammadi, Z., Soltani, M., 2023. Investigation of physicochemical and sensory properties of functional dairy drink dessert of cantaloupe containing *Moringa oleifera* and *Spirulina platensis*. J. Food Process. Preserv. 15 (1), 1–22. <https://doi.org/10.22069/fppj.2023.20899.1732> (In Persian with English abstract).
- Ardakani, M. R., Sharifi, M., 2017. Worm castings-based growing media with biochar and arbuscular mycorrhizal fungi for producing organic tomato (*Solanum lycopersicum* L.) in greenhouse. Iran. J. Plant Physiol. 7(3), 2083–2093.

<https://doi.org/10.30495/ijpp.2017.533562>.

3. Asghari M., 2023. Effect of Trichoderma and biochar application on some morpho-physiological traits of sainfoin seedlings grown in soils containing heavy metals. *Plant Proc. Func.* 12 (54), 219–238. <https://doi.org/20.1001.1.23222727.1402.12.54.14.4> (In Persian with English abstract).
4. Askari Sarcheshmeh, M. A., Karbasi M., Talaei, A., Babalar, M., Aghajani, S., 2019. Effect of foliar application of iron and zink on some quantitative and qualitative attributes of apple fruit Delbar estival. *Iranian J. Hortic. Sci.* 50 (2), 265–274. <https://doi.org/10.22059/ijhs.2017.231076.1225> (In Persian with English abstract).
5. Bakhshipour, F. 2020. The effect of application of biochar and mycorrhiza biological fertilizer on growth and morphological and phytochemical characteristics of two cultivars of parsley (*Petroselinom crispum* Mill.) In greenhouse. Ms.c Thesis. Lorestan University, Iran. (In Persian with English abstract).
6. Bakhshipour, F., Mumivand, H., Sedaghati, E., Ehteshamnia, A., 2022. Effects of biochar and arbuscular mycorrhizal on biomass and some nutrients of two parsley varieties. *Iranian J. Hortic. Sci.* 52(4), 1027–1041. <https://doi.org/10.22059/ijhs.2020.300237.1790> (In Persian with English abstract)
7. Beiranvandi, M., Akbari, N., Ahmadi, A., Mumivand, H., Nazarian, F., 2020. Interaction of biochar and superabsorbent on the composition of *Satureja rechingeri* Jamzad essential oil under drought stress. *Iranian IJMAPR* 36(5), 780–793. <https://doi.org/10.22092/ijmapr.2020.342067.2732> (In Persian with English abstract).
8. Cheheltanan, L., Baninasab, B., Gholami, M., 2022. Alleviation of Salinity Effect on Almond by Foliar Spray of Hydrogen Sulfide. *J. Soil.Plant Interaction* 13(1), 1–14. <https://doi.org/10.47176/jspi.13.1.02321> (In Persian with English abstract)
9. Chen, L., Li, X., Peng, Y., Xiang, P., Zhou, Y., Yao, B., Zhou, Y., Sun, C., 2022. Co-application of biochar and organic fertilizer promotes the yield and quality of red pitaya (*Hylocereus polyrhizus*) by improving soil properties. *Chemosphere* 294, 133619. <https://doi.org/10.1016/j.chemosphere.2022.133619>.
10. Ebrahimi, M., Souri, M. K., Mousavi, A. M., Sahebani, N., 2021. Study effect of vermicompost and biochar on growth, yield and water use efficiency of eggplant (*Solanum melongena* L.) in field condition. *Iranian J. Hortic. Sci.* 52(1), 23–33. <https://doi.org/10.22059/ijhs.2020.312287.1861> (In Persian with English abstract)
11. Flocco, C. G. and Giulietti, A. M., 2007. Methods in biotechnology. In N. Wiley (Ed.), *Phytoremediation: methods and reviews*. Totowa, New Jersey: Humana Press Inc. 23, 161–173.
12. Ghias, S., Shirmardi, M., Meftahizadeh, H., Dehestani Ardakani, M., 2022. Effect of biochar and hydrogel on morphophysiological and biochemical characteristics of common Sage (*Salvia officinalis* L.) under drought stress. *Plant Produc.* 45(1), 67–80. <https://doi.org/10.22055/ppd.2021.36030.1962> (In Persian with English abstract)
13. Ghoroori, Sh., Moghadam, M., Farhadi, N. 2023. The Changes of Physiological and Phytochemical Traits of Fenugreek (*Trigonella foenum-graecum*) in Response to Inoculation with Different Species of Mycorrhizal Fungi. *J. Soil Plant Interaction* 14 (1), 1–17. <https://doi.org/10.47176/jspi.14.1.121013> (In Persian with English abstract)
14. Hafez, Y., Attia, K., Alamery, S., Ghazy, AL., Doss, A., Ibrahim, E., Rashwan, E., Elmaghrraby, L., Awad, A., Abdelaal, KH., 2020. Beneficial effects of biochar and chitosan on antioxidative capacity, osmolytes accumulation, and anatomical characters of water-stressed barley plants. *J. Agronomy* 10, 1–18. <https://doi.org/10.3390/agronomy10050630>
15. Hasanzade, Z., Ghahremani, Z., Barzegar, T., 2017. The effect of naphthalene acetic acid on growth, yield and fruit quality of okra cv. Kano Dwarf. *J. Plant Produc. Res.* 24(1), 33–45. <https://doi.org/10.22069/jopp.2017.10324.1976> (In Persian with English abstract).
16. Hosseinnejad mir, A., Hashemi Garmdareh, S. E., Liaghat, A., Karimi, S., Abbasi, F., 2021. Effect of forage maize biochar and urea fertilizer on soil chemical properties and pepper yield under greenhouse conditions. *Water Resour. Manag.* 11(3), 593–606. <https://doi.org/10.22059/jwim.2021.328440.908> (In Persian with English abstract).
17. Javadimoghadam, A. R., Ladan Moghadam, A. R., Danaee, E., 2015. Response of growth and yield of cucumber plants (*Cucumis sativus* L.) to different foliar applications of nano-iron and zinc. *Int. res. j. appl. basic sci.* 9, 1477–1478.
18. Khadem, A., Raeisi, F., Besharati, H., 2017. A Review of biochar effects on soil physical, chemical, and biological properties. *Journal of land management* 5(1), 13–30. <https://doi.org/10.22092/lmj.2017.113291> (In Persian with English abstract).
19. Khodabakhsh, M., Danaee, E., 2022. The effect of foliar application of Proline and Glycine-Betaine on growth indices, Proline content and enzymatic Activity of Aromatic Geranium (*Pelargonium Graveolens*) Under Low Water Stress. *J. Water. Soil. Resource. Conserv.* 12(1), 125–136. <https://doi.org/10.30495/wsrcj.2022.20474> (In Persian with English abstract).
20. Koushki, A., Alinejadian-Bidabadi, A., Maleki, A., 2021. Effects of rice husk biochar and different irrigation regimes on growth, essential oil percentage, and concentration of some nutrients in peppermint (*Mentha piperita* L.). *IJMAPR* 37(5), 733–752. <https://doi.org/10.22092/ijmapr.2021.354663.2994>. (In Persian with English abstract)

21. Lua, A.C., Yang, T., Guo J., 2004. Effects of pyrolysis conditions on the properties of activated carbons prepared from pistachio-nut shells. *J Anal Appl Pyrolysis* 72(2), 279–287. <http://dx.doi.org/10.1016/j.jaap.2004.08.001>
22. Lyu, S., Du, G., Liu, Z., Zhao, L., Lyu, D., 2016. Effects of biochar on photosystem function and activities of protective enzymes in *Pyrus ussuriensis maxim.* under drought stress. *Acta Physiol Plant* 38(9), 220. <https://doi.org/10.3389/fpls.2023.1163451>.
23. Meng, X., Wang, X., 2004. Relation of flower development and anthocyanin accumulation in *Gerbera hybrida*. *J. hort. sci. biotechnol.* 79, 131–137. <https://doi.org/10.1080/14620316.2004.11511725>
24. Mir, E., piri, H., Naserin, A., 2021. Effects of different levels of wheat biochar and water stress on quantitative and qualitative characteristics of Carla (Bitter Melon) in potted conditions. *J. Water Research in Agriculture* 35(2), 169–185. <https://doi.org/10.22092/jwra.2021.352930.845> (In Persian with English abstract).
25. Nabaei, S. M., Hassandokht, M. R., Abdossi, V., Ardakani, M., 2020. Effects of biochar application under organic and chemical nutrition on yield, some morpho-physiological and nutritional traits of tomato cv. Ismir (*Solanum lycopersicum* Mill cv. Izmir). *Iranian J. Hort. Sci.* 51(1), 177–188. <https://doi.org/10.22059/ijhs.2020.286003.1686>. (In Persian with English abstract).
26. Noorbakhsh, Sh., Danaee, E., 2021. Effect of chitosan and Aloe vera Application on oxidative stability and nutritional value of strawberry fruit (*Fragaria ananassa*) cv. Camarosa. *J. hum. environ. health promote* 7(4), 189–96. <https://doi.org/10.52547/jhehp.7.4.189>.
27. Olatunji, T.L., Afolayan, A.J., 2018. The suitability of chili pepper (*Capsicum annum* L.) for alleviating human micronutrient dietary deficiencies: A review. *Food Sci. Nutr.* 6, 2239–2251. <https://doi.org/10.1002/fsn3.790>
28. Pourmansour, S., Razzaghi, F., Sepaskhah, A., Moosavi, A. A., 2019. Wheat growth and yield investigation under different levels of biochar and deficit irrigation under greenhouse conditions. *Water. Irrigation Manage.* 9(1), 15–28. <https://doi.org/10.22059/jwim.2019.278053.665> (In Persian with English abstract).
29. Rosli, N. S. M., Abdullah, R., Yaacob, J. S., Razali, R. B. R., 2023. Effect of biochar as a hydroponic substrate on growth, colour and nutritional content of red lettuce (*Lactuca sativa* L.). *Bragantia* 82, e20220177. <https://doi.org/10.1590/1678-4499.20220177>
30. Seyedabadi, M. M., Kashaninejad, M., Jafari, S. M., Seyedabadi, E., Khojastehpour, M., 2022. Effect of continuous flow microwave processing system on quality attributes of orange Juice. *J. Food Process. Preserv.* 14(2), 89–104. <https://doi.org/10.22069/fppj.2022.17452.1590> (In Persian with English abstract).
31. Simiele, M., Argentino, O., Baronti, S., Scippa, G., Chiatante, D., Terzaghi, M., Montagnoli, A., 2022. Biochar Enhances Plant Growth, Fruit Yield, and Antioxidant Content of Cherry Tomato (*Solanum lycopersicum* L.) in a Soilless Substrate. *Agriculture* 12, 1135. <https://doi.org/10.3390/agriculture12081135>
32. Soroori, S., Danaee, E., Hemmati, K., Ladan Moghadam, A., 2021. Evaluation of nutritional value and shelf life of marigold with the application of spermidine, citric acid and proline. *J. food technol. nutr.* 18, 89–102. (In Persian with English abstract).
33. Taghizadehtabari, Z., Asghari, H., Abbasdokht, H., Babakhanzadeh, E., 2021. Effects of biochar and salicylic acid on some characteristics of (*Borago officinalis* L.) in water deficit condition. *J. plant prod.* 28(1), 93–113. <https://doi.org/10.22069/jopp.2021.17250.2599> (In Persian with English abstract).
34. Valizadeh ghale beig, A., Nemati, S. H., Emami, H., Aroie, H., 2021. The effect of glayol biochar on some of morphological traits and heavy metals uptake in lettuce (*Lactuca sativa* L. cv Syaho). *Iranian J. Hort. Sci.* 51(4), 773–784. <https://doi.org/10.22059/ijhs.2019.281235.1644> (In Persian with English abstract)
35. Yaghoby, M., Amerian, M., Asghar, H., 2014. Comparison of the effect of biological and biofertilized fertilizers on some physiological traits in bean growing. The 2nd National Conference of the Desert with the Approach of the Management of Arid and Desert Areas. Semnan University. Iran. (in Persian)
36. Younis, U., Athar, M., Malik, A., Raza Shah, M.H., Mahmood, S., 2015. Biochar impact on physiological and biochemical attributes of spinach (*Spinacia oleracea* L.) in nickel contaminated soil. *Glob. J. Environ. Sci. Manag.* 1(3), 245–254. <https://doi.org/10.7508/gjesm.2015.03.007>
37. Zhang, M., Zhang, L., Riaz, M., Xia, H., Jiang, C., 2021. Biochar amendment improved fruit quality and soil properties and microbial communities at different depths in citrus production. *J. Clean. Prod.* 292, 126062. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.126062>